

BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET

Den 28. april 2025

Samlenotat for Rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 12. maj 2025

Ungdom

Punkt 1: Rådskonklusioner om et fællesskab af unge europæere baseret på universelle værdier om et fælles og sikkert Europa

- KOM-dokument foreligger ikke

- vedtagelse

(s. 2)

Punkt 2: Rådsresolution om revision af retningslinjerne for styringen af EU's ungdomsdialog

- KOM-dokument foreligger ikke

- vedtagelse

(s. 4)

Punkt 3: Disinformation, manipulation og trusler i cyberspace og deres effekt på unge menneskers liv

- KOM-dokument foreligger ikke

- politisk drøftelse

(s. 7)

Uddannelse

Punkt 4: Rådskonklusioner om inkluderende, elevcentrerede praksisser inden for dagtilbud og skoleundervisning

- KOM-dokument foreligger ikke

- vedtagelse

(s. 9)

Punkt 5: Rådsresolution om mærket for en fælleseuropæisk grad og næste trin mod en mulig fælleseuropæisk grad: Forstærkning af Europas konkurrenceevne og attraktiviteten af europæiske videregående uddannelser

- KOM-dokument foreligger ikke

- vedtagelse

(s. 12)

Punkt 6: Rådshenstilling om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse

- KOM (2024)147

- vedtagelse

(s. 15)

Punkt 7: Færdighedsunionens rolle i styrkelsen af Det Europæiske Uddannelsesområde

- KOM-dokument foreligger ikke

- politisk drøftelse

(s. 24)

Punkt 1: Rådskonklusioner om et fællesskab af unge europæere baseret på universelle værdier om et fælles og sikkert Europa

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resumé: *Det polske formandskab ønsker at få vedtaget et sæt rådskonklusioner med fokus på vigtigheden af, at unge føler sig forbundet med EU gennem fælles værdier. Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Den europæiske ungdomsstrategi 2019-2027 og de europæiske ungdomsmål fra 2018 udgør rammen for det europæiske ungdomsarbejde. Strategien har bl.a. fokus på inddragelse af unge, ungdomsorganisationer og andre aktører inden for ungdomsarbejde i forhold til politik, der berører unges liv. Som et led i strategien har det siddende EU-formandskab i samarbejde med de to øvrige formandskaber i trio'en ansvar for at konsultere EU's unge og sætte fokus på et af de europæiske ungdomsmål.

I perioden 1. januar 2025 til 30. juni 2026 udgør Polen sammen med Danmark og Cypren trioformandskabet for Ministerrådet, og dette trioformandskab har med afsæt i EU's ungdomsstrategi valgt det overordnede tema "Connecting EU with Youth" (ungdomsmål nr. 1). Det polske formandskab har herunder været særligt optaget af at sætte fokus på fælles værdier blandt unge i EU.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af, at unge føler sig forbundet med EU gennem fælles værdier. På tværs af EU kan unge mennesker opleve bekymringer ift. overholdelse af retsstatsprincipper og trusler mod demokratisk deltagelse, samtidig med at globale udfordringer som fx klimakrisen og væbnede konflikter skaber barrierer for unge menneskers deltagelse i demokratiske debatter og handlinger. Dette kombineret med faldende tillid til EU's institutioner kalder ifølge rådskonklusionerne på inkluderende politikudvikling, som kan understøtte unges aktive engagement i demokrati og civilsamfund. I den sammenhæng fremhæves fx EU's ungdomsdialog som et tiltag, der kan give unge mulighed for at udtrykke deres holdninger.

Rådskonklusionerne refererer i den forbindelse til ungdomskonferencen i Lublin i marts 2025, hvor der blev udarbejdet en række anbefalinger med henblik på at øge unges håb for en demokratisk og tryk fremtid samt styrke unges modstandsdygtighed i den digitale verden. De konkrete anbefalinger omfatter eksempelvis et europæisk år for resiliens (inspireret af bl.a. det europæiske ungdomsår 2022), at unges engagement i beslutningstagning øges gennem et EU-borgerinitiativ for unge, at unge kandidater til valg understøttes gennem fx kvoter og lavere valgaldere, og at der indføres transparent verifikation ved brug af sociale medier.

Medlemsstaterne inviteres til at styrke demokratisk dannelse og kritisk tænkning herunder digital dannelse, styrke unges aktive deltagelse i demokrati og sikre unge adgang til aktiviteter som fx frivilligprogrammer og lokale projekter, promovering af dialog og solidaritet på tværs af kulturer og generationer, støtte ungdomsorganisationer og gøre brug af eksisterende EU-programmer som Erasmus+ og Det europæiske solidaritetskorpset mm.

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres til at støtte opbygning af kapacitet og udvikling af kompetencer hos unge, promovere unges aktive deltagelse i demokratiske processer, støtte

ungdomsorganisationer herunder nationale ungdomsråd, arbejde for at understøtte trivsel og forebygge mentale sundhedsproblemer hos unge, styrke tiltag til at skabe sikre og sunde miljøer online og arbejde sammen med civilsamfund og den private sektor om at skabe muligheder for unge.

Desuden inviteres Kommissionen til at styrke initiativer, som bidrager til øget viden om EU og skaber et europæisk fællesskab baseret på fælles værdier som fx EU's støtteprogrammer for unge (Erasmus+ og Det europæiske solidaritetskorp) samt EU's ungdomsdialog, skabe synergi mellem initiativer på ungdomsområdet og bringe disse perspektiver med i forberedelsen af den næste ungdomsstrategi efter 2027.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen er enig i, at eksisterende EU-programmer som fx Erasmus+ spiller en væsentlig rolle i forhold til at øge forståelsen for unge i andre EU-lande.

Regeringen støtter ambitionen om at styrke unges inddragelse og deltagelse i politiske processer, men samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber tunge administrative processer.

Regeringen er kritisk over for de tunge processer, den manglende kontinuitet og de meget overordnede debatter uden konkrete resultater, som ofte præger EU's ungdomsdialog.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 2: Rådsresolution om revision af retningslinjerne for styringen af EU's ungdomsdialog

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: *Det polske formandskab ønsker at få vedtaget en rådsresolution med fokus på at forbedre styringen af EU's ungdomsdialog. Regeringen kan støtte vedtagelsen af rådsresolutionen. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Den europæiske ungdomsstrategi 2019-2027 og de europæiske ungdomsmål fra 2018 udgør rammen for det europæiske ungdomsarbejde. Strategien har bl.a. fokus på inddragelse af unge, ungdomsorganisationer og andre aktører inden for ungdomsarbejde i forhold til politik, der berører unges liv. Som et led i strategien har det siddende EU-formandskab i samarbejde med de to øvrige formandskaber i trio'en ansvar for at konsultere EU's unge og sætte fokus på et af de europæiske ungdomsmål.

I perioden 1. januar 2025 til 30. juni 2026 udgør Polen sammen med Danmark og Cypern trioformandskabet for Ministerrådet, og dette trioformandskab har med afsæt i EU's ungdomsstrategi valgt det overordnede tema "Connecting EU with Youth" (ungdomsmål nr. 1).

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at revidere retningslinjerne for styringen af EU's ungdomsdialog og særligt trioformandskabets arbejde i den europæiske styregruppe (European Steering Group) med henblik på at skabe større effektivitet og transparens i arbejdet. I forlængelse heraf fremhæves en række initiativer til forbedring af EU's ungdomsdialog som fx feedbackmekanismer, sammenhæng mellem EU's ungdomsdialog og Kommissionens arbejdsprogram, udarbejdelse af en kommunikationsstrategi, forbedret adgang til EU's ungdomsdialog samt øget involvering af unge fra EU's kandidatlande.

I rådskonklusionerne beskrives den europæiske styregruppes konkrete opgaver udførligt, og det fremhæves, at styregruppen skal sætte retningen for den overordnede tilgang til EU's ungdomsdialog gennem valg af temaer for trioformandskabet, implementering gennem bl.a. EU's ungdomskonferencer, samarbejde med nationale arbejdsgrupper mm.

Som et led i EU's ungdomsdialog er der i hver medlemsstat etableret nationale arbejdsgrupper, hvis rolle i processen også er beskrevet i rådskonklusionerne. Den rolle omfatter bl.a. gennemførelse af nationale konsultationer med unge samt bindeled mellem unge i medlemsstaterne, EU-ungdomsdelegater og Kommissionen. Ungdomsdelegaternes opgave indebærer bl.a. aktiv deltagelse i EU's ungdomskonferencer, repræsentation af unge i medlemsstaterne og promovering af EU's ungdomsdialog.

Kommissionen har bl.a. til opgave at yde støtte til trioformandskaberne, sikre overlevering af erfaringer mellem formandskaber, levere kommunikationsredskaber til EU's ungdomsdialog, skabe opmærksomhed om EU's ungdomsdialog, støtte de nationale arbejdsgrupper mm.

Tilsvarende spiller Det europæiske ungdomsforum (EYF) en rolle ift. at støtte trioformandskaber, nationale ungdomsråd og de nationale arbejdsgrupper. Derudover etableres der på baggrund af rådskonklusionerne et sekretariat inden for EYF med fokus på EU's ungdomsdialog.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025. Der indkom følgende bemærkninger:

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF):

DUF er grundlæggende positivt indstillet over for styrkede feedbackmekanismer i EU-ungdomsdialogen, øget involvering af unge fra EU's kandidatlande, og initiativer, der kan skabe en stærkere kobling mellem ungdomsdialogen og Kommissionens arbejdsprogram.

Vi ser ligeledes positivt på forslaget om at etablere et sekretariat under European Youth Forums struktur med det formål at reducere de administrative opgaver, som i dag påhviler trioformandskaberne og samtidig sikre større kontinuitet i opgaver, der vil have gavn af dette – eksempelvis kommunikation. DUF finder det desuden afgørende, at de nationale arbejdsgrupper ledes af ungdomsorganisationer og – hvor muligt – af nationale ungdomsråd, og at disse har en høj grad af ejerskab over organiseringen af arbejdsgruppens aktiviteter på en måde, der giver mening i deres nationale kontekst. Resolutionen bør derfor gerne beskrive arbejdsgruppernes rolle på et overordnet niveau, men uden at fastlægge for mange detaljer om deres konkrete virkemåde. Det er vigtigt at sikre fleksibilitet, så arbejdsgrupperne kan tilpasse deres indsats til nationale forhold og behov.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådsresolutionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådsresolutionen. Regeringen støtter ambitionen om at styrke unges inddragelse og deltagelse i politiske processer, men samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber tunge administrative processer.

Regeringen er kritisk over for de tunge processer, den manglende kontinuitet og de meget overordnede debatter uden konkrete resultater, som ofte præger EU's ungdomsdialog.

Regeringen er enig i, at EU's ungdomsdialog bør tilpasses, så dialogen fremover fokuserer på konkrete politiske temaer i Kommissionens arbejdsprogram. Regeringen ser et behov for grundlæggende at forbedre styringen af EU's ungdomsdialog og støtter det polske formandskabs intentioner om at skabe mere klarhed over roller og opgaver forbundet med EU's ungdomsdialog.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 3: Disinformation, manipulation og trusler i cyberspace og deres effekt på unge menneskers liv

- KOM-dokument foreligger ikke
- politisk drøftelse
- nyt notat

1. Resume: *Det polske formandskab ønsker at sætte fokus på, hvordan unge menneskers liv påvirkes af digital disinformation, manipulation og trusler. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på politisk drøftelse.*

2. Baggrund

Det polske formandskab ønsker at sætte fokus på, hvordan unge menneskers liv påvirkes af digital disinformation, manipulation og trusler. Med henvisning til bl.a. algoritmers rolle i spredning af disinformation lægger formandsskabet op til at diskutere tiltag til at styrke demokratiske institutioner herunder at oplyse unge på tværs af EU. En række initiativer er relevante i den sammenhæng bl.a. EU's handlingsplan for digital uddannelse for 2021-2027 og den kommende handlingsplan mod digital mobning.

Formandskabet fremhæver desuden behov for yderligere tiltag inden for tre overordnede områder:

- Unges kritiske tænkning, digitale færdigheder og mediefærdigheder
- Unges deltagelse i udformningen af politikker mod manipulation online både nationalt og på EU-plan
- Udvikling af robuste instrumenter på EU-plan til at øge unges modstandsdygtighed ift. disinformation.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen er at udveksle synspunkter om, hvordan unge mennesker påvirkes af disinformation, manipulation og trusler i cyberspace.

Medlemsstaterne skal bl.a. diskutere tiltag, der kan understøtte unges kritiske tænkning og digitale færdigheder samt hvilke redskaber og initiativer, der kan fremme unges resiliens og medvirke til, at de bliver oplyste og aktive medborgere i en digital tidsalder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning blandt landene til drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er optaget af, at børn og unge kan færdes trygt både i den fysiske og digitale verden.

Regeringen vil benytte drøftelsen til at sætte fokus på tiltag, som kan forebygge unges oplevelser med digital disinformation, manipulation og trusler.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 4: Rådskonklusioner om inkluderende, elevcentrerede praksisser inden for dagtilbud og skoleundervisning

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: *Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af inkluderende praksisser med fokus på det enkelte barn/ elev inden for dagtilbud og skoleområdet. Emnet for rådskonklusionerne er en prioritet for det polske EU-formandskab. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, som overordnet ligger på linje med den danske tilgang til inklusion i dagtilbud og grundskole. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.*

2. Baggrund

Inkluderende undervisning er en prioritet for det polske formandskab på uddannelsesområdet.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af inkluderende praksisser med fokus på det enkelte barn/elev inden for dagtilbud og skoleområdet.

Rådskonklusionerne indledes med at slå fast, at uddannelse er afgørende for at fostre inkluderende og demokratiske samfund og fremme konkurrenceevne og velstand. Inkluderende, elevcentrerede praksisser inden for dagtilbud og skoleundervisning fremmer lige muligheder, social sammenhængskraft og fuld deltagelse af alle børn og elever i uddannelse og samfundet, og det bidrager samtidig til deres fulde personlige, følelsesmæssige og sociale udvikling. Forståelsen af begrebet inkluderende undervisning og dets integration i EU-landenes uddannelsessystemer er under løbende udvikling og forstås nu i stigende grad som en systemisk tilgang, der omfatter alle lærende for at sikre deres universelle ret til uddannelse. Den voksende diversitet blandt børn og elever giver udfordringer for dagtilbudsinstitutioner og skoler med behovet for effektivt at imødekomme forskelligartede behov. Skoleledere, lærere, undervisere og personale i dagtilbud er nøgleaktører for at sikre vellykket inkluderende undervisning.

Det anerkendes i rådskonklusionerne, at børns tidlige år, særligt i dagtilbud, er kritiske for at skabe grundlaget for inkluderende læring. Inkluderende elevcentrerede praksisser sætter hvert individ – med dets egne udfordringer, interesser og talenter – i centrum for undervisningsprocessen.

Evidensinformeret forskning viser, at inkluderende undervisning gavner alle elever, både i forhold til uddannelsesmæssig succes, personlig, følelsesmæssig og social udvikling og generel trivsel. Den viser også, at når elever med forskellige baggrunde og evner mødes i klasseværelset, og deres forskellige behov imødekommes, er det mere sandsynligt, at de udvikler positive sociale relationer, større selvværd og problemløsende færdigheder, som er afgørende for livslang læring og deltagelse i samfundet. Integrering af principperne for inkluderende undervisning i uddannelsessystemerne forudsætter en helhedstilgang for hele skolen, hvor læringsprocesser, undervisningspraksis, vurderingsmetoder, skolemiljøet og støttetjenester ses i sammenhæng.

Det understreges, at der er behov for at sikre passende og tidlig identifikation af elevernes forskellige behov, og at disse bør adresseres gennem passende evidensinformerede støttetiltag, ligesom der er behov for at udvikle og styrke forskning og dataindsamling inden for inkluderende dagtilbud og skoleundervisning for at vejlede i de strategiske valg vedrørende effektive inkluderende tilgange.

Medlemsstaterne opfordres bl.a. til at fortsætte udvikling, hvor det er relevant, og implementering af en integreret strategi for succes i skolen og inkluderende politikker, som fremmer den aktive deltagelse af børn og elever, sikrer lige adgang til dagtilbud og skoleundervisning af høj kvalitet og fjerner barrierer for læring. Videre opfordres de til at udvikle en inkluderende kultur og praksis i dagtilbud og skoler, som respekterer diversitet og fremmer respekt for alle individer gennem en helskoletilgang. Endvidere bør der gøres indsatser for at inkorporere alle elevers synspunkter i uddannelsesspørgsmål, og familier, forældre mv. bør opfordres til bredere involvering i livet i dagtilbud og skoler. Endvidere opfordres medlemsstaterne til at overveje at investere i læreruddannelse og videreuddannelse, styrke indsamling og analyse af data om inkluderende praksisser og resultater for alle elever uden at øge administrative byrder, styrke overførslen af forskning til praktiske strategier for inklusion, fremme – hvor det er passende – etisk og sikker brug af digitale redskaber, og fremme samarbejder og partnerskaber om inklusion mellem dagtilbudsinstitutioner, skoler, praktikere, beslutningstagere og andre relevante interessenter.

Kommissionen opfordres bl.a. til at fortsætte med at tilbyde støtte til medlemsstaternes indsatser for at iværksætte inkluderende undervisningspraksisser via EU-finansiering uden at foregribe forhandlingerne om en flerårig finansiel ramme efter 2027, fortsætte med at støtte medlemsstaterne gennem peer-lærings-aktiviteter og udvikling af en vidensbank af forskningsbaserede effektive politikker og praksisser for inkluderende undervisning, samt samarbejde med internationale organisationer og selvstændige agenturer som det Europæiske Agentur for Specialundervisning og Inkluderende Undervisning, OECD, IEA, UNESCO og UNICEF for at styrke evidensbasen vedrørende inkluderende undervisning.

Endelig opfordres Kommissionen og medlemsstaterne til at anvende Erasmus+-programmets fulde potentiale for at understøtte inkluderende undervisning og få maksimalt ud af programmets inkluderende tilgang til læringsmobilitet, ligesom de opfordres til at sikre, at inkluderende undervisning forbliver en prioritet på EU-niveau inden for uddannelse, der bidrager til opnåelsen af det europæiske uddannelsesområde og FN's mål for bæredygtig udvikling. Sluttelig opfordres de til at fortsætte dialog og samarbejde med alle interessenter på lokalt, regionalt, nationalt, EU- og internationalt plan inden for uddannelsessektoren for at skabe inkluderende uddannelsessystemer, der understøtter udviklingen af alle elever.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, som overordnet ligger på linje med den danske tilgang til inklusion i dagtilbud og grundskole.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 5: Rådsresolution om mærket for en fælleseuropæisk grad og næste trin mod en mulig fælleseuropæisk grad: Forstærkning af Europas konkurrenceevne og attraktiviteten af europæiske videregående uddannelser

- KOM-dokument foreligger ikke
- vedtagelse
- nyt notat

1. Resume: Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem. Planen for en europæisk grad beskriver vejen til en mulig europæisk grad. Vejen dertil vil foregå trin-for-trin og er baseret på frivillighed blandt medlemsstater og videregående uddannelsesinstitutioner.

Det polske formandskab har fremlagt udkast til rådsresolution om mærket for en fælleseuropæisk grad og næste trin mod en mulig fælleseuropæisk grad: Forstærkning af Europas konkurrenceevne og attraktiviteten af europæiske videregående uddannelser. Formålet med rådsresolutionen er, at klarlægge vejen til implementeringen af mærket for en fælleseuropæisk grad og danne vej for en mulig fælleseuropæisk grad. Rådsresolutionen foreviser tre faser. I første fase (2025-2026) forberedes udrulningen af mærket for en fælleseuropæisk grad. I anden fase (2026-2028) rulles mærket ud, ligesom implementeringen vil blive monitoreret, evalueret og der vil blive foretaget undersøgende arbejde vedrørende en fælleseuropæisk grad. I tredje fase (2029) skal der foretages en beslutning, om eventuelle næste skridt mod en fælleseuropæisk grad.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger om henholdsvis attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem. Meddelelsen bygger videre på den udvikling, der blev sat i gang med lanceringen af Europæiske Universiteter-initiativet med første ansøgningsrunde i 2019 i regi af Erasmus+. Formålet med Europæiske Universiteter er at udvikle tættere og mere strategiske samarbejder mellem udvalgte europæiske vidensinstitutioner, herunder oprettelse af fælles uddannelser og øget udveksling af studerende og ansatte.

Meddelelsen og de tilhørende rådshenstillinger bygger videre på Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for universiteter (KOM (2022)16) og forslag til rådshenstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse (KOM (2022)17).

Det polske formandskab har fremlagt udkast til rådsresolution om mærket for en fælleseuropæisk grad og næste trin mod en mulig fælleseuropæisk grad: Forstærkning af Europas konkurrenceevne og attraktiviteten af europæiske videregående uddannelser, der svarer på Kommissionens meddelelse og skitserer en trin-for-trin tilgang til implementeringen af mærket for en fælleseuropæisk grad, der er baseret på frivillighed blandt medlemsstater og videregående uddannelsesinstitutioner.

3. Formål og indhold

Formålet med mærket for en fælleseuropæisk grad og den fælleseuropæiske grad er en styrkelse af Europas konkurrenceevne gennem tværnationale uddannelser, som vil bidrage til at kombinere styrker på tværs af institutioner. Planen skal medvirke til at understøtte samarbejde på tværs af universiteter,

bekæmpe bureaukrati og gøre de videregående uddannelsessystemer mere gennemsigtige og synlige mhp. at styrke Europas konkurrenceevne.

Udkastet til rådsresolution skildrer en skridt-for-skridt tilgang for vejen mod en mulig fælleseuropæisk grad. Rådsresolutionen foreviser tre faser. I første fase (2025-2026) forberedes udrulningen af mærket for den fælleseuropæiske grad. Udkastet til rådsresolution inviterer i denne fase Europa-Kommissionen til at etablere et policy-laboratorie i regi af arbejdsgruppen for videregående uddannelse under det Europæiske Uddannelsesområde. Dette policy-laboratorie skal udvikle klare definitioner, beskrivelser og indikatorer for en fælles verificering af, hvorvidt kriterierne for mærket for den fælleseuropæiske grad opfyldes. Policy-laboratoriet skal desuden udvikle en vejledning og procedure for tildeling af mærket, ligesom de får til opgave at designe en visuel identitet for mærket. Policy-laboratoriets arbejde præsenteres for Rådet i medio 2026.

I anden fase (2026-2028) rulles mærket ud, ligesom implementeringen vil blive monitoreret, evalueret og der vil blive foretaget undersøgende arbejde vedrørende en mulig fælleseuropæisk grad. I tredje fase (2029) skal der foretages en beslutning i Rådet, om eventuelle næste skridt mod en fælleseuropæisk grad.

Et forberedende europæisk mærke vil kunne tildeles fælles studieprogrammer, der opfylder de europæiske kriterier fra de relevante eksisterende myndigheder med ansvar for akkreditering og/eller kvalitetssikring af videregående uddannelsesprogrammer. Mærket skal ses som en markedsføringsmulighed for universiteterne, der har vedtaget de foreslåede europæiske kriterier og udarbejdet retningslinjer for gennemførelsen heraf. Samtidig er det hensigten, at mærket danner vejen for undersøgelse af en mulig fælleseuropæisk grad.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025. Der indkom følgende bemærkning:

Finans Danmark:

Finans Danmark bakker op om regeringens generelle holdning til pkt. 5, 6 og 7 i samlenotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådsresolutionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet op om ambitionen om at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner gennem tættere samarbejde. Regeringen finder det centralt, at rådsresolutionen betoner, at deltagelse i mærket for en fælleseuropæisk grad og en eventuel senere fælleseuropæisk grad vil være op til de enkelte medlemsstater og institutioner selv at træffe beslutning om i forhold til graden af involvering og i hvilket tempo, ligesom det findes centralt, at implementeringen sker gennem en trin-for-trin tilgang. Regeringen støtter op om trin-for-trin tilgangen og introduktionen af et mærke for en fælleseuropæisk grad, som kan medvirke til, at der indhentes erfaringer og viden, således at Rådet kan foretage en beslutning om de eventuelle næste skridt mod en mulig europæisk grad.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Punkt 6: Rådshenstilling om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse

- KOM(2024)147

- vedtagelse

- nyt notat.

1. Resumé: Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem.

Formålet med rådshenstillingen er at sikre opbygning af effektive og enkle kvalitetssikringssystemer mhp. at understøtte arbejdet med fælles uddannelsesprogrammer. Medlemsstaterne anbefales at arbejde for en kontinuerlig forbedring af kvalitetssikring i videregående uddannelser for at opretholde høj kvalitet, transnational tillid og ansvarlighed.

Rådshenstillingen skal understøtte udviklingen af en europæisk ramme for kvalitetssikring af alliancer af videregående uddannelsesinstitutioner. Desuden definerer rådshenstillingen 16 kriterier som fælles uddannelsesprogrammer skal opfylde for at kunne tildeles et mærke for en fælleseuropæisk grad.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådshenstillingen. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 12. maj 2025 (uddannelse og ungdom) med henblik på vedtagelse.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 27. marts 2024 en videregående uddannelsespakke bestående af meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger om henholdsvis attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelser og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem. Meddelelse om en plan for en europæisk grad er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 11. april 2024.

Meddelelsen og de tilhørende rådshenstillinger bygger videre på Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for universiteter (KOM(2022)16) og forslag til rådshenstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse (KOM(2022)17).

Endvidere bygger meddelelsen videre på den udvikling, der blev sat i gang med lanceringen af Europæiske Universiteter-initiativet med første ansøgningsrunde i 2019 i regi af Erasmus+. Formålet med Europæiske Universiteter er at udvikle tættere og mere strategiske samarbejder mellem udvalgte europæiske videns institutioner, herunder oprettelse af fælles uddannelser og øget udveksling af studerende og ansatte.

Formålet med rådshenstillingen er at sikre opbygning af effektive og enkle kvalitetssikringssystemer mhp. at understøtte arbejdet med fælles uddannelsesprogrammer og skabe rammerne for et mærke for en fælleseuropæisk grad i forlængelse af rådsresolutionen om mærket for en fælleseuropæisk grad og næste trin mod en mulig fælleseuropæisk grad: Forstærkning af Europas konkurrenceevne og attraktiviteten af europæiske videregående uddannelser.

Samlet set skal den videregående uddannelsespakke bidrage strategisk til gennemførelsen af det europæiske uddannelsesområde (EEA) og styrkelsen af Europas konkurrenceevne og tiltrækningskraft.

3. Formål og indhold

Medlemsstaterne anbefales at arbejde for en kontinuerlig forbedring af kvalitetssikringen af videregående uddannelser for at opretholde høj kvalitet, transnational tillid og ansvarlighed. Kvalitetssikringssystemerne skal tilpasses samfundsmæssige, teknologiske og økonomiske udviklinger.

Videregående uddannelsesinstitutioner bør have hovedansvaret for kvaliteten af deres uddannelsesstilbud i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring (ESG). Kvalitetssikring kan berøre emner såsom beskyttelse af akademiske værdier; fokus på undervisningens relevans for beskæftigelse og personlig udvikling; integration af kompetencer relateret til digitale og grønne omstillinger; samspil mellem uddannelse, forskning og innovation; inkluderende uddannelse, der fremmer ligestilling og tilgængelighed; bæredygtige akademiske karrierer samt styrkelse af internationalt samarbejde.

Bureaukratiske byrder og omkostninger ved eksterne kvalitetssikringsprocesser bør reduceres, og beslutninger om akkreditering og evaluering skal være gennemsigtige og objektive.

Der igangsættes et arbejde i EU-regi for at afsøge mulighederne for udviklingen af en europæisk ramme for kvalitetssikring af alliancer af videregående uddannelsesinstitutioner, der kan muliggøre fælles ekstern evaluering af institutionernes interne kvalitetssikring. Dette ville skulle ske gennem registrerede akkrediteringsinstitutioner i Det Europæiske Kvalitetssikringsregister for Videregående Uddannelse (EQAR). Et udkast til mulige principper for en sådan ramme indgår som annekst til rådshenstillingen. For at gøre eksterne kvalitetssikringsprocesser mere fleksible anbefales medlemsstaterne at facilitere transnationalt samarbejde ved at støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at styrke interne kvalitetssikringsprocesser, arbejde i retning af institutionsakkreditering og anvende data til evidensbaseret kvalitetssikring. Desuden opfordres medlemsstaterne til at fjerne eventuelle nationale barrierer for anvendelsen af den europæiske tilgang til kvalitetssikring.

Medlemsstaterne anbefales at give mulighed for, at EQAR registrerede akkrediteringsinstitutioner kan udstede et mærke for en fælleseuropæisk grad. Dette skal kunne tildeles fælles uddannelsesprogrammer, der lever op til Bologna-processens instrumenter. Som annekst til rådshenstilling indgår 16 kriterier som et fælles uddannelsesprogram skal efterleve for at kunne tildeles et sådan mærke. De 16 kriterier hører under to overordnede grupper, hvor den første gruppe relaterer til organiseringen af programmet og vedrører antal deltagende institutioner, udstedelse af fællesgrader, fælles retningslinjer, fælles kvalitetssikringsprocedurer, dimittenddata, fokus på studenterorienteret undervisning samt mobilitetsophold. Den anden gruppe af kriterier relaterer til den europæiske dimension og omfatter fokus på interdisciplinært samarbejde, relation til forskning, relation til arbejdsmarkedet, digitalisering, akademiske værdier, flersprogethed, inklusion og bæredygtighed.

Medlemsstaterne anbefales derudover at fremme arbejdet med automatisk, gensidig anerkendelse af kvalifikationer. Herunder udvikling af klarere retningslinjer for videregående uddannelsesinstitutioners arbejde hermed, samt forbedre dataindsamling vedrørende anerkendelsesbeslutninger og fremme anvendelsen af digitale uddannelsescertifikater. Kommissionen opfordres til at videreudvikle Databasen for kvalitetssikringsresultater i Det Europæiske Kvalitetssikringsregister for Videregående Uddannelse (DEQAR), fremme arbejdet med øget data for dimittender, styrke samarbejdet om transnationale uddannelsesinitiativer og understøtte medlemsstaterne i deres videre arbejde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslag til rådshenstilling er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslaget har til formål at støtte og styrke det tværnationale samarbejde inden for de videregående uddannelser, og da tværnationale samarbejdsspørgsmål i sagens natur behandles bedst på EU-plan. Samtidig henvises til, at medlemsstaterne kan træffe uafhængige lovgivningsmæssige beslutninger og gennemføre foranstaltninger, der tager sigte på at fremme et tættere samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner.

Kommissionen baserer forslaget til rådshenstilling på artikel 165(4) og artikel 166(4) TEUF om bl.a. udvikling af et højnet uddannelsesniveau gennem samarbejde mellem medlemsstater. Kommissionen understreger, at eventuelle forpligtelser er baseret på frivillighed for medlemsstaterne og med fuld respekt for national kompetence.

Regeringen er enig i vurderingen af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Rådshenstillingen i sig selv vurderes ikke at få konsekvenser for lovgivningen, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget vedr. uddannelse og ungdom den 3. april 2024. Der indkom følgende høringssvar, som nedenfor gengives i deres fulde længde.

BUPL

”BUPL finder det afgørende at der ikke lempes på de formelle krav når det angår anerkendelse af uddannelser i Danmark og i EU. Det er centralt, at anerkendelse hviler på genkendelighed i form af ECTS-point og uddannelsernes kvalitet, således at vi kan sikre et højt fagligt niveau på pædagoguddannelsen samt i dagtilbud og skole.

På side tre angiver Kommissionen, at det er problematisk, at der lægges for stor vægt på formelle krav. BUPL finder det væsentligt, at en fælles kvalitetsramme i EU sikrer faglig autonomi og høj kvalitet og er ikke enig i Kommissionens påstand.

Det er endvidere centralt, at meritforløb udbredes og styrkes i form af gode vilkår, og at ansøgere/studerende let kan få vejledning og sikre en god overgang fra studie til arbejdsmarked. Her er det vigtigt, at en kvalitetsramme understøtter en høj faglig på uddannelserne og sikre ensartethed og konformitet i det der gives merit for.

Vi opfordrer til, at Danmark i den forbindelse gør mere aktivt brug af realkompetencevurderingsmuligheden (RKV) når der fx gives merit for uddannelse og erfaring erhvervet andet steds samt når det angår standardmerit.

BUPL finder det bekymrende at Kommissionen flere steder ligestiller micro-credentials med formelle uddannelsesforløb. Det er vigtigt at skille tingene ad. Mikroeksamensbeviser bør kun anvendes ift. konkrete jobfunktioner, men ikke erstatte grunduddannelse – det bør tydeliggøres i rådshenstillingen.

Her vil BUPL henvise til tidligere høringssvar fra DLI, som understreger denne holdning blandt danske underviserforbund.

Ideen om automatisk anerkendelse er prisværdig, dog er vi fortsat et stykke fra at opfylde alle målene i EEA. Der er imidlertid store forskelle på uddannelsestraditioner, og en automatisk anerkendelse kan skabe store udfordringer ift. at sikre høj kvalitet og standardmerit.

BUPL bakker op om en EU-grad, som en vej til at sikre gennemsigtighed på tværs af landenes uddannelsessystemer. BUPL finder det fornuftigt at ordningen er frivillig. BUPL ser frem til at blive inddraget i nyt policy lab og forum vedrørende EU-degree.

På det pædagogiske område, er det centralt at inddrage de respektive faggruppers bestyrelsesrepræsentanter på professionsbacheloruddannelserne samt Rådet for Erhvervsakademi- og professionshøjskolerne (REP-Rådet).

I den forbindelse vil BUPL påpege at det er afgørende at arbejdsmarkedets parter inddrages i arbejdet med styrkelse og udbredelse af merit samt i arbejdet med et fælles anerkendelsessystem.”

Danske Studerendes Fællesråd

”Danske Studerendes Fællesråd har med interesse læst ”A blueprint for a European degree” samt rådshenstillingen om et europæiske kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse.

Vi finder mange af elementerne spændende, og ser overordnet set positivt på arbejdet for at lave gode, internationale uddannelser som European degrees. Vi har hertil nogle områder vi særlig gerne vil gøre opmærksom på:

Vi finder det vigtig at have nogle solide og gennemtænkte kriterier for en European degree, og synes særligt kriteriet omkring ”Flexible and embedded student mobility” er med til at give relevans for sådan en degree. Vi ser positivt på at man vælger at prioritere interkulturelle oplevelser og fysisk mobilitet for de studerende som vælger at sådan en form for uddannelse, da den studerende vil udvikle særlige kulturelle kompetencer ved at opleve nye former for læring ved uddannelse i forskellige lande. Derudover oplever vi, at Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) skaber et godt fundament for at gennemføre meningsfuld kvalitetssikring, og at disse fordrer høj kvalitet på uddannelserne og vigtig medbestemmelse for studerende. Derfor ser vi positivt på, at ESG-kriterierne skal bruges som en hjørnesteen når der skal udvikles og kvalitetssikres på European degree-uddannelserne. Inddragelse af studenterrepræsentanter er vigtig for at skabe uddannelser af høj kvalitet og gode studiemiljøer, og derfor mener vi også det er positivt, at netop studenterrepræsentanter indgår som en del af kriterierne. Ligeledes ser vi positivt på, at studerende anses som en aktiv part i læringsprocessen.

På baggrund af ovenstående mener vi, at der er grobund for gode uddannelsesmuligheder gennem European degrees. Vi har imidlertid identificeret nogle punkter, som vi mener man bør være særligt opmærksom på i det videre arbejde:

Arbejdsmarkedsrelevans indgår som et kriterie for European degrees. Vores uddannelser skal selvfølgelig have relevans i samfundet, men vi bliver bekymrede når vi kan læse, at der åbnes op for at give økonomiske og sociale sektorer indflydelse på pensumdesign. Uddannelsernes indhold, og dermed pensum, bør ikke være til salg, men skal derimod fastsættes af studerende og forskere i det relevante fagmiljø.

Et skift hen imod, at man kigger på kvalitetssikring af universitetsalliancer kan fjerne bureaukratiske barrierer, så der bliver udbudt flere European degrees. Dette anser vi som positivt. Dog bør dette ikke ske på bekostning af sikring af, om uddannelsesinstitutionerne individuelt lever op til kvalitetskravene. Der skal findes en god balance, mellem sikring af uddannelsernes høje kvalitet og at det praktisk er muligt at oprette og udvikle transnationale uddannelser – f.eks. bør man undgå ressourcetunge dobbeltakkrediteringer af enkelte uddannelser i forskellige lande.”

Danske Universiteter

”Danske Universiteter takker for mulighed for at kunne bidrage til høringen vedr. Kommissionens meddelelse om "A blueprint for a European degree" og forslag til rådshenstillinger om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem og om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse.

Danske Universiteter bakker op om forslaget om at simplificere procedurerne omkring etablering af joint programmer og joint degrees i regi af European Universities alliances, Erasmus Mundus og andre relevante EU-programmer.

Det er positivt, at der arbejdes for mere fleksibilitet ift. til europæiske samarbejder, herunder i forhold til det fortsatte arbejde med at implementere Bologna processen. Det er endvidere positivt, at der lægges op til en institutionsbaseret tilgang til ekstern kvalitetssikring fremfor programbaseret.

Vedhæftet er individuelle høringssvar fra Københavns Universitet og Aalborg Universitet. Disse indeholder uddybende bemærkninger samt påpeger en række opmærksomhedspunkter, herunder vedr. kompleksiteten i kvalitetssikringsprocesser, danske krav til prækvalifikation samt at undgå udvikling af parallelle kriteriesæt for european degree label.”

Danmarks Tekniske Universitet

”DTU vurderer, at internationale fællesuddannelser fortsat er relevante som en del af universiteters uddannelsesudbud og som en del af universiteternes internationale uddannelsessamarbejde.

Med det afsæt er DTU positiv over for forslaget om udvikling af en European Degree. DTU vurderer, at det grundlæggende er en fordel, hvis universiteter skal tilbyde internationale fællesuddannelser, at de så tilbydes i et format og inden for nogle rammer, herunder rammer for kvalitetssikring, som er kendt og anerkendt meget bredt. Som tilfældet vil være for en European Degree. DTU forventer således at ville udnytte muligheden for at udbyde European Degrees, når den mulighed foreligger.

Internationale fællesuddannelser er en relativ avanceret, kompleks og krævende form for internationalisering af uddannelse. Hvis en European Degree skal blive en succes for danske universiteter, kræver det bl.a., at den danske stat bakker op om initiativet, herunder lovgivningsmæssigt og i rammevilkår. Tilsvarende er det afgørende, at aftagere – både i Danmark og i udlandet fuldt og reelt i praksis bakker op om sådanne fællesuddannelser – både i den fase, hvor de udvikles, og hvor uddannelsernes relevans skal dokumenteres, og også og ikke mindst ved at ansætte og fuldt ud anerkende dimittender med en European degree, når disse kommer ud på arbejdsmarkedet. Det er således afgørende, at dimittender meget tydeligt mærker, at aftagere værdsætter det særlige forløb, som ligger til grund for en European degree. Ellers vil European degrees hurtigt ikke blive efterspurgt af studerende.

European Quality Assurance and Recognition System in Higher Education

Efter DTU's forståelse handler forslaget både om at sikre, at national kvalitetssikring fortsat understøtter EU's fælles ramme for kvalitetssikring og om at etablere "a cross Institutional Quality Assurance Framework for alliances of Higher Education Institutions" (annex I). DTU ser gode takter i forslaget "On a European Quality Assurance and Recognition System in Higher Education", herunder at der lægges vægt på institutionsakkreditering fremfor uddannelsesakkreditering ("an institutional approach to external quality assurance"). DTU finder det positivt, at forslaget fortsat lægger op til, at medlemsstaterne understøtter national implementering af EU's tilgang til kvalitetssikring, herunder ESG'erne (European Standards and Guidelines), Bologna og den europæiske kvalifikationsramme. Det er dog ikke DTU's forståelse, at det på nuværende tidspunkt primært er forskellige nationale kvalitetssikringssystemer og -principper, der gør arbejdet med fælles uddannelser svært. Det er snarere den nationale uddannelseslovgivning (struktur, regler etc.) samt praksis (fx semesterstruktur), der vanskeliggør arbejdet. At adressere dette ligger naturligvis uden for forslaget her.

Positivt er det også, at Kommissionen lægger vægt på relevans af uddannelser i form af samfundsperspektivet, hvor digitalisering og bæredygtighed fremhæves som vigtige kompetencer.

Set fra et kvalitetssikringsperspektiv er DTU ikke overbevist om, at forslaget om at etablere "a cross Institutional Quality Assurance Framework for alliances of Higher Education Institutions" vil gøre universiteternes liv enklere. Hvis man ønsker at etablere en særskilt kvalitetssikringsramme for uddannelser inden for en alliance (fx EU), så bør den efter DTU's opfattelse "stå ovenpå" institutionernes veletablerede kvalitetssikringssystemer og regulere de kvalitetssikringsaspekter, som vedrører samarbejdet fremfor at stille krav om et særskilt kvalitetssikringssystem rettet mod uddannelser inden for europæiske alliancer.

DTU noterer positivt, at et system skal tage hensyn til de enkelte institutioners egne processer, der vil blive lagt vægt på relevanskriteriet, som danske universiteter jo allerede arbejder med,

Endelig er der for DTU ingen tvivl om, at en "joint-accreditation" for en universitetsalliance vil være en endog meget stor, kompleks og ressourcekrævende øvelse. Det vil være vanskeligt at overkomme så længe universiteterne fortsat er underlagt nationale kvalitetssikringssystemer."

Københavns Universitet

"Københavns Universitet takker for muligheden for at kunne bidrage til høringen vedrørende EU Kommissionens meddelelse om "A blueprint for a European degree" og forslag til rådshenstillinger om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem og om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse.

KU ser overordnet positivt på initiativet og har på nuværende tidspunkt i processen følgende bemærkninger. Bemærkningerne relaterer sig også til KU's engagement i den europæiske universitetsalliance 4EU+:

Blueprint for a European Degree

Det er et interessant forslag, og vi ser det som positivt, at der arbejdes for mere fleksibilitet ift. til europæiske samarbejder, især i forhold til det fortsatte arbejde med at implementere Bologna processen.

Det er positivt, at det anerkendes, at 'not one size fits all', og at man derfor på nationalt niveau kan involvere sig i eget tempo.

Det er værd at bemærke, at det ikke er helt klart, hvor en fremtidig European Degree vil placere sig i forhold til kvalifikationsrammen af eksisterende national/europæiske grader. Det vil derudover være uheldigt, hvis en European Degree underminerer anerkendelsen af de eksisterende uddannelses typer; der tales om automatic recognition, men målsætningen med Bologna er jo netop ensartet uddannelsesstruktur og dermed anerkendelse inden for EHEA.

Det er uklart, hvad der egentlig menes med det regionale niveau ift gradsudstedelse, og hvordan man tænker en joint degree udstedt på institutionsniveau (3.1)

Det er oplagt at bruge samarbejdet i European Alliance-netværkerne til udforskning og implementering af European Degree/European label, men der kan være en bekymring om ressourceforbruget i forhold til at etablere alliancebaserede kvalitetssikringssystemer, som kommer oveni de nationale systemer (KU er allerede meget opmærksom på dette i forhold til 4EU+ så en generel betragtning), samt at det på sigt skaber blokke af alliancer, som kan være svære at komme ud af og arbejde på tværs af pga. etablerede kvalitetssikringssystemer, som potentielt kan være forskellige.

Kvalitetssikrings- akkreditering og anerkendelsessystem

Det er positivt, at EU lægger op til en institutionsbaseret tilgang til ekstern kvalitetssikring fremfor programbaseret. Da det allerede er den nationale ramme med intuitionsakkreditering i Danmark, vil det ikke kræve en større omlægning, og der er således ikke noget i forslaget, som kolliderer meget med KU's og 4EU+'s kvalitetssikringsarbejde, ej heller ikke med KU's eget kvalitetssikringssystem. Set i forhold til 4EU+ er det forslåede i fin overensstemmelse med alliancens retning på området, og der er her planlagt efter, at det nok var the European Approach, der ville blive den dominerende standardramme for kvalitetssikring af samarbejdsuddannelser.

De byggeklodser, som anbefales til etablering af kvalitetssikringssystemer på allianceniveau ser KU som ganske fornuftige (annex I) og grundlæggende i overensstemmelse med de principper, som vi på KU har haft som mærkesag i udviklingen af 4EU+ kvalitetssikringssystemet.

Særligt relevant at bemærke er, at systemerne på allianceniveau kun forholder sig til samarbejdsuddannelser – de har altså ikke indflydelse på resten af institutionernes kvalitetssikringssystemer. Desuden er der stort fokus på effektivitet, klare formål med processerne og refleksion over omfanget af processerne.

Man bør dog til stadighed holde sig for øje, som også nævnt herover, at det kan det blive ressourcetungt og komplekst, hvis en institution skal operere i flere internationale alliancebaserede kvalitetssikringssystemer.

Der lægges op til, at medlemsstater skal muliggøre, at universiteter kan få ”akkrediteret” deres samarbejdende uddannelsesaktiviteter i regi af universitetsalliancer: Enten hele samarbejdsuddannelsen på tværs af institutioner, eller bare den del af uddannelsen, som den enkelte institution bidrager med. Det er en fornuftig ambition, at institutioner i fremtiden skal undgå at skulle have akkrediteret uddannelsesaktiviteter på en samarbejdsuddannelse både af et nationalt akkrediteringsbureau og af et bureau på EU-niveau.

Angående kriterier for European degree (label) Annex II

Man bør undgå udvikling af parallelle kriteriesæt. Fx nævnes ”student-centered learning” som et selvstændigt kriterie under learning experience, mens efterlevelse af European Standards and Guidelines (ESG) i kvalitetssikring nævnes under Transnational programme organisation. Sikring af student-

centered learning er dog allerede en del af de eksisterende ESG (ESG 1.3). De nuværende ESG er under revision og en udvidelse af kriterierne i forbindelse med lancering af et European Degree label bør tænkes ind i den sammenhæng.

KU bemærker derudover, at nogle af kriterierne kan virke arbitrære fra et dansk perspektiv. Hvorfor vægtes fx interdisciplinarity, mens research-based ikke nævnes som et kriterium?

Slutteligt vil KU bemærke, at kravene til graduate tracking ikke bør være mere omfangsrige eller indsnævrende end de nuværende standarder om "Information management" og "Public Information" i "The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)".

Aalborg Universitet

"Vedr. en europæisk degree og et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem

AAU bakker op om forslaget om at simplificere procedurerne omkring etablering af joint programmes og joint degrees i regi af European Universities alliances, Erasmus Mundus og andre relevante EU programmer.

Håndteringen af joint degrees er ressourcekrævende og håndholdt, hvorfor et system, der automatiserer en gensidig anerkendelse af uddannelser og uddannelsesdele på tværs af EU, vil være velkomment.

AAU bakker op om anbefalingerne omkring kvalitetssikringens udvikling hen imod en institutionel og ekstern tilgang, bl.a. for at lette samarbejde om internationale uddannelser og til støtte for lande, der ikke har en lovgivning om institutionsakkreditering. En sådan udvikling vil kunne lette disse samarbejder med universiteter i andre EU-lande.

AAU oplever, at de danske, strenge krav ifm. prækvalifikation har været en hæmsko for AAU i samarbejdet med andre europæiske universiteter, der lader til at have løsere godkendelsesprocesser/krav og derfor kan bevæge sig hurtigere fra identifikation af behov til udbud af en ny uddannelse."

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025. Der indkom følgende bemærkning:

Finans Danmark:

Finans Danmark bakker op om regeringens generelle holdning til pkt. 5, 6 og 7 i samlenotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådshenstillingen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet op om ambitionen om at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner gennem tættere samarbejde. Regeringen finder det positivt, at der arbejdes for at skabe bedre vilkår for de videregående uddannelsesinstitutioners samarbejde gennem øget fleksibilitet, herunder i forhold til muligheder for fælles uddannelser. Herunder ved at se på rammerne for kvalitetssikring af europæisk uddannelsessamarbejde.

Regeringen hilser det særligt velkomment, at rådshenstillingen fremhæver værdien af Bologna-processen, og at der ikke søges at skabe parallelle strukturer til eksisterende Bologna-instrumenter.

Endvidere er det positivt, at kriterierne for et mærke for en fælleseuropæisk grad vil blive udfoldet yderligere i samarbejde med medlemsstaterne samt afprøvet og evalueret på baggrund af egentlig anvendelse.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat om meddelelsen om en plan for en europæisk grad med tilhørende rådshenstillinger den 7. maj 2024.

Punkt 7: Færdighedsunionens rolle i styrkelsen af det europæiske uddannelsesområde

- KOM-dokument foreligger ikke
- politisk drøftelse
- nyt notat

1. Resumé: *Det polske formandskab ønsker en politisk drøftelse af Kommissionens nye initiativ om en færdighedsunion og dens sammenhæng til det eksisterende samarbejde inden for rammen af det europæiske uddannelsesområde. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (uddannelse og ungdom) den 12. maj 2025 med henblik på politisk drøftelse.*

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 5. marts 2025 en pakke med tre meddelelser om færdighedsunionen (KOM(2025)90), en handlingsplan for grundlæggende færdigheder (KOM(2025)88) og en strategisk plan for STEM-uddannelser (KOM(2025)89), som skal ses som et svar på, hvordan EU – nationalt og europæisk – kan tackle opgaven med at sikre en kvalificeret arbejdsstyrke, der kan bidrage til et mere produktivt og konkurrencedygtigt EU. I meddelelsen om færdighedsunionen anlægges et perspektiv på uddannelse og færdigheder som strategiske redskaber med henblik på økonomisk konkurrenceevne. Der introduceres endvidere nye EU-målsætninger for bl.a. antallet af STEM-uddannede i 2030 og nye styringsstrukturer for færdighedsunionen bl.a. i form af et Europæisk Skills Intelligence Observatorium og et Europæisk Råd på Højt Niveau for Færdigheder og en større involvering i det europæiske semester.

Rådsresolutionen om den strategiske ramme for det europæiske samarbejde inden for uddannelse på vej mod det europæiske uddannelsesområde og videre (2021-2030) blev vedtaget af Rådet i februar 2021. Den sætter rammen for EU's uddannelsessamarbejde og anlægges en holistisk tilgang til uddannelse i alle sammenhænge og på alle niveauer, fra dagtilbud til voksenuddannelse herunder erhvervsuddannelse og videregående uddannelse og indeholder en række EU-målsætninger på uddannelsesområdet for 2030 og en etableret styringsstruktur. Det fremgår af rådsresolutionen fra 2021 og senere rådskonklusioner fra maj 2023, at rammen for det europæiske uddannelsesområde skal evalueres og revideres af Rådet i 2025 med henblik på perioden 2026-2030.

3. Formål og indhold

Formålet med den politiske drøftelse er at give EU's undervisningsministre mulighed for at udveksle synspunkter om, hvordan færdighedsunionen og det europæiske uddannelsesområde kan komplementere og styrke hinanden for at fremme mere inkluderende og fremtidssikrede uddannelsessystemer på tværs af EU.

Drøftelsen forventes endvidere at omhandle, hvordan elementerne i færdighedsunionen kan understøtte målene inden for det europæiske uddannelsesområde, og hvordan styringsstrukturen i det europæiske uddannelsesområde kan simplificeres og passes sammen med færdighedsunionen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en politisk drøftelse.

6. Gældende dansk ret

Den politiske drøftelse medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Sagen medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet, og den forventes heller ikke at lede til beslutninger, der kan få økonomiske konsekvenser.

8. Høring

Samlenotatet blev sendt i høring i EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom den 10. april 2025. Der indkom følgende bemærkninger:

Finans Danmark:

Finans Danmark bakker op om regeringens generelle holdning til pkt. 5, 6 og 7 i samlenotatet og vil i forbindelse med pkt. 7 i øvrigt henvise til Finans Danmarks høringssvar til høringen vedr. ”Union of Skills”, som blev sendt til Børne- og Undervisningsministeriet den 20. marts 2025.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes, at medlemsstaterne vil bakke op om drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet, at der sættes fokus på at styrke den europæiske konkurrenceevne gennem opkvalificering og omskoling af den europæiske arbejdsstyrke. I lyset af det kommende danske formandskab vil regeringen notere sig de øvrige medlemsstatsers synspunkter, da revisionen af rammen for det europæiske uddannelsesområde forventes at blive behandlet under dansk formandskab.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.